

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
banii pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarife
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu ziua în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 32.

Brașov, Joi 12 (25) Februarie.

1904.

Mobilizarea electorală.

Contele Tisza n-o va pute scote la cale cu dieta actuală.

Acosta este de mult opiniunea dominantă în cercurile politice unguresci, opiniune, ce se menține și acum, după-ce în delegațiunii ministrul comun de război, cavalerul de Pitreich, a făcut cunoscutele sale declarațiuni privitoare la reforma instrucțiunii în școlile militare, măgulind prin ele orgoliul maghiar și dând binișor în glas cabinetului Tisza, care venise la cârmă cu programul său de „concesiuni naționale” în armată.

Succesele ce le-a dobândit actualul guvern maghiar în direcția acosta de mare importanță pentru viitorul desfășurare a lucrurilor în monarchia dualistă, nu multumesc câtuși de puțin pe elementele extreme din sinul partidelor opoziționale maghiare. Deja de pe acum se vestesc prin organele, cari combat politica guvernului, că îndată după redeschiderea ședințelor dietei la 1 Martie viitor, obstrucțiunea are să se continue opera întreruptă la începutul lunii Februarie, pentru a duce înainte lupta împotriva sfârșitului contelui Tisza de a face să i-se voteze recruții și indemnitatea bugetară etc. Acele elemente extreme, cari de la început și-au dat mâna și s-au jurat să înlăture pe contele Tisza din fotoliul de ministru president, n'astăptă, deci, decât momentul binevenit pentru a-i pune din nou bețe în roțe și a-l determina ast-fel să se ia refugiu la mijloace de forță, din aplicarea cărora să făurască apoi tot ele cap de acuzație contra guvernului, a-i blama atitudinea și a-l face impopular înaintea masselor în vederea viitoare campanii electorale.

Cum-că adversarii politice țiszaiste n'au de gând a se muia și a-și reduce aspirațiunile și postulatele pe basa cărora au pornit lupta, reiese foarte lămurit și din purtarea lor în decursul desbaterilor delegațiunii ungare. Acosta purtare se caracterizează într'un mod foarte viu prin discursul ce l'a ținut în ședința de ieri a delegațiunii contele Albert Apponyi, care s'a ridicat energic contra contelui Tisza, învinuindu-l, că nu ține cu sfîntenie la programul militar elaborat de comisiunea de 9 a partidului liberal, ci vră să-l realizeze ciuntit și mutilat, deși când a venit la guvern, renegându-și trecutul politic, a primit un program, care în ultima analiză este al său (Apponyi).

Etă un indiciu pentru continuarea obstrucțiunii în fruntea căreia se va pune, pôte chiar direct și pe față, însuși bărbatul, care cât timp a împlinit funcția de președinte al camerei deputaților, a dat frâu liber curentului ultra-șovinist și prin purtarea lui preventivă a încurajat și hrănit dorul și patimele celor ce vor ca peste noapte să creeze armata națională maghiară.

Data fiind situația acosta, se presupune, și cu drept cuvânt, că

Tisza vădând imposibilitatea unei soluțiuni pe cale pacinică de o parte, ér de altă parte temându-se a-și lua refugiu la aplicarea de mijloace forțate față cu obstrucțiunea, în cele din urmă va face problematicul experiment cu disolvarea camerei și alegeri nouă. De eventualitatea acosta țin semă deja toate partidele.

Cel mai sirguincios în prepararea terenului, este însuși contele Tisza. Lui îi și este mai ușor, căci are la îndemână un aparat colosal. Are pe fișpani și întreaga administrație și fonduri electorale berechet. Dîlnic se ȳice că e citat câte-un fișpan la Budapesta, unde în ministeriul de interne i-se împart ordinele și instrucțiunile, ba unul din ȳiarele maghiare afirmă, că nu este cerc electoral în care guvernul se nu-și fi designat deja candidatul.

Guvernului îi dă mult de gândit acțiunea ce au pornit-o banfiștii tocmai în vederea luptelor electorale, cari bat la ușe. Nu dóră că lui Banffy și afiliaților săi li-ar succeda a da jos din fotoliul ministerial pe contele Tisza, ci temerea este, că prin acțiunea lor pot mai curând se mai târziu să sgdue unitatea partidului liberal, unitate, care și de altfel stă pe teren subred. Banffy și-a desfășurat până acum stindardul și și a organizat partidul în Clușiu, Deși, Dobrișin, Cașovia, Neoplanta și chiar în Budapesta, grupând în jurul programului său elementele malcontente din partidul liberal. Nu are Banffy nici trecutul lui Szell, nici oratoria lui Apponyi, nici aparatul oficios său cassa partidului ca Tisza, însă are voință și energie și — sprijinul casinei ovreesce din Leopoldstadt.

Nu mai puțin lucrăză socialistii în vederea alegerilor viitoare. Ei speră că cu ajutorul masselor muncitorime de la orașe și ici colo de la sate, să obțină câte-va mandate. În timpul din urmă socialistii au devenit foarte îndrăzneți, încât Tisza a aflat necesar să-i reglementeze cu măsuri represive, dând cunoscutul ordin de oprire a adunărilor socialiste, măsură, care însă e îndreptată și în contra dreptului de întrunire a naționalităților.

Mobilizarea pentru viitorul campanie electorală se urmăză cu zor și în celelalte partide unguresci opoziționale, semn, că fie-care din ele ține să fie pregătită pentru momentul în care Tisza, convingându-se de imposibilitatea unei soluțiuni pacinice a crizei ce bântue țera de aproape un an și jumătate, va disolva dieta.

Brașov, 11 (24) Februarie

Sciri războinice. Corespondentul vienes al unui ȳiar budapestan anunță, că la ambasada germană din Viena au sosit sciri alarmante despre o eventuală provocare a Rusiei din partea Angliei la granița indiană. Prin acosta Anglia nu intenționează numai a împiedeca pe Rusia de a-și desfășura toate forțele contra Japoniei, ci de a abate pe Rusia de la po-

sesiunile englese. — Sosesc sciri și despre turburări în Spania. Opinia publică din Spania e grozav de agitată, temându-se, că în cazul unui război ispano-ingles, Spania și-ar pierde insulele Canarice. Pentru garantarea intereselor ei, Spania va trimite o flotă de război. În urma acestor sciri alarmante valorile spaniole de la Bursa vienesă au scăzut în mod simțitor.

Dieta ungară își va relua „lucrările” la 1 Martie n. Se va continua desbaterea asupra proiectului recruților, care s'a întrerupt la 3 Februarie în urma întrunirii delegațiunii.

Delegațiunea ungară a continuat în ședința de ieri desbaterea bugetului ministeriului de război. La ordinea ȳilei a luat cuvântul contele Albert Apponyi, care într'un lung discurs s'a ocupat mai întâi cu legea pactului de la 1867, în care Austriacii vorbesc despre unitatea imperiului, pe când în legea ungară se vorbește clar despre regatul ungar. După acosta Apponyi a vorbit despre *cestiunea armatei*. A pretins *limbă de comandă maghiară*, gradat firesce, și a declarat, că numai din acest punct de vedere a primit și el faimosul program militar elaborat de comisiunea de 9. Acum însă vede și s'a convins, că acel program Tisza vră să-l realizeze *știrbit*. La finea vorbirii a tras o paralelă între declarațiunile contelui Tisza și cele ale ministrului Pitreich, din care concludă, că promisiunile lui Tisza nu concordă cu declarațiunile ministrului de război. Drept aceea nu primesce proiectul de buget.

Contele Tisza a răspuns imediat. A satirizat viu atitudinea contelui Apponyi și inconsecuențele lui.

La acosta Apponyi a replicat nervos, ȳicând, că Tisza venind în fruntea guvernului, și-a renegat trecutul.

După Apponyi, a luat cuvântul Ugron atacând viu pe Tisza.

Ședința a fost foarte agitată și se crede, că discuțiunile pătimașe și antagonismul viu, ce s'a declarat între Tisza și Apponyi, va influența mult și în sens nefavorabil discuțiunile din viitorul ședințe ale dietei ungare.

Situațiunea politică ungară este adî tot așa de încurcată, cum a fost înainte de deschiderea delegațiunilor. La 21 Febr. n. s'a ținut un consiliu estraordinar de miniștri, în care nu se scie despre ce s'a vorbit. „Neue Freie Presse”, organ vienes, de obicei bine informat asupra celor ce se petrec în Ungaria, anunță, că guvernul Tisza e firm decis a aplica mijloace estraordinare pentru înfrângerea obstrucțiunii, îndată ce se vor deschide ședințele dietei. Tisza va modifica *ad hoc* regulamentul camerei și speră, că în încercarea acosta pôte conta la majoritatea covârșitoare a partidului liberal.

Disolvarea societății pentru colonizarea Ciangăilor. Acum vre-o 20 ani s'a înființat cu un alai deosebit patriotic cunoscuta societate pentru colonizarea ciangăilor, cu scop de a readuce în Ungaria pe toți ciangăii, cari locuiesc în Bucovina și România. Ne aducem încă bine aminte de pacostea cea mare, ce a adus-o mișcarea acosta „patriotică” asupra capetelor bieților ciangăi, cari, seduși de

promisiunile cercurilor conducătoare maghiare și-au părăsit satele și vetrele lor din străinătate, și s'au reintors în patria lor mună. În loc să le mērgă mai bine și să se îmbogățescă, precum li-se pusese în vedere, au ajuns bieții la sapă de lemn și cât pe ce erau să móră de fōme. Acum ne sosesce scirea, că societatea acosta zămisliță spre nefericirea ciangăilor în creerii purtătorilor ideii de stat maghiar, a ajuns pe dōga morții, disolvându-se din cauza „lipsei de mijloace materiale”. Duminecă s'a ținut în Budapesta sub presiunea contelui Géza Teleki adunarea generală anuală a acestei societăți, în care a propus primarul Budapestei I. Márkus disolvarea societății din cauza insuficienței mijloacelor materiale. Resultatul discuțiunii înconșe în jurul acestei propuneri a fost convocarea unei adunări estra-ordinare generale pe la finea lunii viitoare, în care să se enunțe disolvarea acestei societăți.

O nouă triplă alianță? „National Zeitung” din Berlin vorbind despre depeșa din Eydkuhnen a ȳiarului „Figaro” relativă la o eventuală nouă triplă alianță, ȳice, că e fantesistă și a fost menită a provoca în favorul (sic) Angliei o espliegațiune asupra pretinsului autograf al lui Wilhelm.

ȳiarul „Post” ȳice, că alianța vizată în depeșa ȳiarului „Figaro” ar fi consecința logică a situațiunii politice, adaogă însă, că în privința acosta nu numai, că nu s'a făcut nici o propunere țarului, dēr chestiunea acosta nici n'a fost atinsă. Atăta este sigur — ȳice „Post” — că nu va reuși nimeni a ne strica nici cu Rusia, nici cu Japonia.

Corespondentul din Berlin al lui „Figaro” (Bonneton), depeșând la Paris enunțiațiunile oficioselor germane, ȳice, că nu trebuie să li-se atribue o importanță esagerată, deore-ce împăratul Wilhelm n'are obiceiul să consulte părerile oficioselor, când vră să întreprindă ceva.

Stările în Maramureș.

IV.

Am reprodus petițiunea în întreaga-i estensiune. Ca însă onoratul public să-i pōtă înțelege pe deplin scopul meschin, află de lipsă a da deslușirile următoare:

Pe timpul când jidovimea a început a acapara părțile pleșuve ale munților său, după cum le ȳicem aici, „păscănețele” munților, pe acel timp pădurile munților, afară de cele din nemijlocita apropiere de apele navigabile cu plute, — în lipsa de căi potrivite de transport, — îngreunate fiind cu colosale sume de restanțe de contribuțiuni erariale, — erau așa ȳicând un capital mort, de aceea în contractele de cumpărare a păscănețelor de munți, jidovimea nu inducea și teritōre de păduri ale munților respectivi, său mai corect vorbind, pădurile nu formau obiect de cumpărare.

În timpul de față regulându-se drumurile, imensele păduri de molid și brad au ajuns la o mare valōre. Într'aceea statul le-a luat în administrare și, fie-i ȳis spre laudă, pe compozesorate le privesce de cor-

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pótă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și străgătorei muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenți între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Nr 19074—1903.

PUBLICAȚIUNE.

În sensul emisului dat de ministrul de Agricultură sub Numeral 30385/IV—3. provocăm pre toți proprietarii de grădine și de școle de pomi, se spargă și se distrugă toate cuiburile și toate prășilele de vespă, omiđi și de vermuteți roșii, cari se află pe arbori.

Proprietarii de grădini și de școle de pomi, cari nu vor de atențiunea necesară acestei provocări, și până în finea lui Martie nu vor fi executat acésta provocare pe deplin comit o transgressiune și se espun pericolului de a fi pedepsiți în bani până la 100 corone.

Peste acésta stîrpirea insectelor stricacióse se va face pe spesele celor neglijenți prin dispozițiunși luate de antistia comunală.

Brassó, în Decembre 1903.

2—2.(1188)

Magistratul orașenesc.

UNT, OUË, Cașcaval, Slănină, Untură, Salam și Cărnuri afirmate cumpărată
JOSEF SCHMIDT, Wien, II, Verelngasse 13.
 3 25.1245.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

CONVOCARE.

P. T. Membrii „Cassei de păstrare (reuniune)“ în Seliște se convócă la ședința

Adunării generale ordinare

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe *Duminecă în 6 Martie n. n.* (22 Februarie v.) a. c. la 1 óră p. m. în sala festivă a școlei române gr. or. din Seliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului cu 31 Decembrie 1903.
5. Rapórttele speciale ale direcțiunii.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai Consiliului de inspecțiune.
7. Intregirea direcțiunii prin alegerea unui secretar și a unui membru pentru durata de un an.
- 8 Alegerea consiliului de inspecțiune conform §. 20.

Din ședința direcțiunii „Cassei de păstrare (reuniune)“ în Seliște ținută la 19 Februarie 1904.

DIRECȚIUNEA.

Bilanțul general pe al XX-lea an de gestiune. Contul Bilanțului.

A C T I V E			P A S I V E		
	Coróne	fil		Coróne	fil
Cassa în numărar	58073	25	Depunerile membrilor (capital social)	26000	—
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventși	340136	70	Fondul de rezervă	84606	68
Împrumuturi ipotecare	453089	50	Fondul de binefaceri	46301	88
Cambii de bancă	138728	50	Fondul de pensiune	5945	24
Credite de Cont-curent	185221	01	Fondul unui spital public în Seliște . .	17016	28
Efecte publice și diverse acții	131065	—	Depuneri spre fructificare	1230091	70
Depuneri proprii	34933	82	Interese transitoare anticipate pro 1904	11579	20
Realități	2849	75	Diverse conturi creditore	5090	44
Împrumuturi din fondul de binefaceri	45333 33		Profit net	19283	48
Depunerea fond. de binefaceri	968.53	88			
Depunerea înființandului spital public	17016	28			
Depunerea fondului de pensiune	5945	24			
Mobilier	3416.58				
după amortisare de 10%	341.64	74			
Diverse cont. debitore și inter. trans. rest	29479	23			
	1445914	90		1445914	90

Contul Profitului și Perderilor.

D E B I T			C R E D I T		
	Coróne	fil		Coróne	fil
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fruct.	52125.43		dela impr. pe oblig. cu caventși	28271.09	
„ fondul de binefaceri	95.25		„ împrumuturi ipotecare	31348.48	
„ fondul de pensiune	290 85	53	„ cambii de bancă	5800.71	
Spese:			„ credite de Cont-curent	11178 68	
salare și marce de prezență	7393.70		„ efecte	5353 33	
împimate, registre, porto, chirie	2255.88	58	„ depuneri proprii	1645 97	83598 26
Contribuțiune:			Provisiune, taxe dela Intabulări etc. . .	9068	19
directă și 10% după interes la depuneri	10702	22			
Perdere de curs	178	—			
Amortisare din mobilier	341	64			
Profit net	19283	48			
	92666	45		92666	45

Seliște, în 31 Decembrie 1903.

DIRECȚIUNEA.

- Dr. N. Calefariu m. p. D. Banciu m. p. C. Hertia m. p. Iordachie Roșca m. p. Dr. Stroia m. p.
 președinte. v.-președinte. comptabil. cassar.
 Petru I. Comșa m. p. Nicolae Lupaș m. p. Stan Stelea m. p.

Revisor expert al delegațiunilor băncilor române asociate:

Iosif Lissai m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat bilanțul present precum și Contul Profitului și Perderilor și le am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare:

- Bucur Comșa m. p. Ioan Banciu m. p. Mihail Stoica m. p. Oprea Soră m. p.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.